

Nacka Enskilda Gymnasium AB

Org.nr. 556784-1977

Beslut för gymnasieskola

efter prioriterad tillsyn i Nacka Enskilda Gymnasium
belägen i Nacka kommun

Tillsyn i Nacka Enskilda Gymnasium

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Nacka Enskilda Gymnasium AB (556784-1977) under Våren 2015. Nacka Enskilda Gymnasium besöktes av Skolinspektionen mellan den 5 mars 2015 och den 1 april 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Av Skolverkets nationella statistik för läsåret 2013/14 framgår att andelen elever på Nacka Enskilda Gymnasium som tagit sin gymnasieexamen inom 3 år var 87,2 procent. Motsvarande andel för riket var 74,9 procent. Enligt Skolverkets nationella statistik var den genomsnittliga betygspoängen vid skolan 13,4 för de elever som avslutade sin utbildning 2014. Motsvarande betygspoäng för riket var 14,3. Andelen elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier var 90,7 procent, medan motsvarande andel för riket var 87 procent.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2015-09-01
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2015-09-01
7. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2015-09-01
8. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2015-09-01

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande. Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats. Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens samlade bedömning visar att verksamheten i Nacka Enskilda Gymnasium har områden som behöver förbättras.

Rektorn måste se till att elevhälsan främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Dessutom måste rektorn följa upp och dokumentera skolenhetens samlade resultat under medverkan av lärare, övrig personal och elever, besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder utifrån en analys av resultaten och

dokumentera de beslutade åtgärderna. Rektorn måste också planera för att de beslutade åtgärderna genomförs och leda arbetet med att genomföra dem.

Huvudmannen måste ta ansvar för att tillgången till elevhälsa för eleverna motsvarar elevernas behov så att den kan användas förebyggande för att stödja elevernas utveckling mot målen. Vidare måste huvudmannen se till att de utvecklingsåtgärder som planerats vid skolan genomförs och följs upp.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nacka Enskilda Gymnasium AB att senast den 1 september 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nacka Enskilda Gymnasium AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn måste se till att elevhälsan främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska det för eleverna i gymnasieskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Av den dokumentation om skolans elevhälsa som Skolinspektionen tagit del av framgår att den elevhälsa som finns på plats i skolan består av en skolsköterska, som har en anställning på 20 procent. De övriga kompetenser som enligt skollagen ska ingå i elevhälsan finns på ägarens skola i Västerås. Enligt skolledningen står de ordinarie lärarna vid skolan för den specialpedagogiska kompetensen.

Vid intervjuer med den biträdande rektorn och skolsköterskan framgår att skolsköterskans uppgifter är att genomföra hälsosamtal med eleverna, att delta i veckomöten och att träffa elever och vårdnadshavare som önskar samtal med skolsköterskan. De elever och vårdnadshavare som vill ha enskild kontakt med skolsköterskan kan vända sig till sin mentor eller till den biträdande rektorn, som sedan vidarebefordrar namnen på dem som önskat samtal till skolsköterskan. Enligt den biträdande rektorn och skolsköterskan får också alla elever och vårdnadshavare som har önskemål om det, träffa skolsköterskan. Eleverna säger att de har tillgång till skolsköterskan, men att det ibland kan vara svårt att få en tid. Enligt både den biträdande rektorn och skolsköterskan kan det behövas mera tid på skolan för skolsköterskan och på en fråga till rektorn om vad han skulle prioritera om han hade mera pengar säger han att han skulle vilja ha skolsköterskan på skolan flera dagar i veckan. Den biträdande rektorn säger: "Det förebyggande arbetet hinns inte med och vi skulle definitivt kunna göra mera. När vi träffas så gäller det särskilda händelser kring vissa elever." Skolsköterskan instämmer i detta och menar att hon på grund av sin brist på tid vid skolan endast hunnit med hälften av de hälsosamtal som hon ska genom-

föra i årskurs 1. Om det förebyggande arbetet säger hon: "Jag har alldeles för litet tid för att hinna med både hälsosamtal, andra elevsamtal och förebyggande arbete." Hon säger att hon till exempel skulle vilja arbeta med föreläsningar, kopplade till efterföljande samtal, något hon vet att eleverna uppskattar, eftersom hon tidigare haft en föreläsning om bland annat relationer, som fick stort gensvar bland eleverna. Av lärarintervjun framgår att lärarna arbetar kontinuerligt med förebyggande arbetet och en lärare säger: "Elevhälsan är inte med i det arbetet. Det har vi inte prioriterat."

I kommentarerna till det protokoll som Skolinspektionen kommunicerat med huvudmannen framför huvudmannen att det finns förebyggande arbete vid skolan, till exempel i form av externa organisationer som besöker skolan, och att personalen arbetar kontinuerligt med värdegrundsarbete. Huvudmannen anför vidare att "skolhälsovården är i paritet med andra gymnasieskolor". Beträffande det förebyggande arbetet anser huvudmannen att det finns tid för det arbetet och att ledningen kommer att "undersöka och åtgärda eventuella frågetecken-/brister i det förebyggande elevhållsoarbetet" och hjälpa skolsköterskan att se över sina arbetsrutiner.

Skolinspektionen konstaterar att skolan genomför visst förebyggande arbete. Exempel på det är att lärarna arbetar med frågor om värdegrund i sin undervisning och att eleverna har deltagit i föreläsningar om bland annat stress och relationer. Däremot saknas ett systematiskt och kontinuerligt arbete i samverkan med elevhälsan. Det som beskrivs av skolsköterskan och skolledningen är att elevhälsan, förutom hälsosamtalen, i huvudsak arbetar med situationer som redan uppstått, men mindre med det systematiska förebyggande arbetet för att förhindra att problemen uppstår. Exempelvis kunde Skolinspektionen konstatera vid flera av de lektionsbesök som genomfördes att eleverna kom för sent, vilket medförde störande avbrott i lektionen för både de närvarande eleverna och för läraren. Enligt skolledningen och lärarna skedde detta ofta vid inledningen av skoldagen och efter lunchrasterna och detta upplevdes som ett problem. Den biträdande rektorn sa vid intervjun med Skolinspektionen: "Det är i vissa klasser eleverna kommer för sent. Sen ankomst kan vara kopplad till spelproblem eller beroende. Det har lett till enskilda samtal, men vi har inte tid att resonera mera generellt eller i större sammanhang kring dessa frågor." I det här fallet har skolan identifierat en problematik, men inte haft tid att systematiskt arbeta med att förhindra att problemen uppstår. Ytterligare ett exempel på en problematik vid skolan är elevernas språkbruk. Ett kränkings-ärende som pågick vid tiden för tillsynen handlade enligt rektorn om språkbruk som var kopplat till den "grabbighet" som kan finnas på grund av dominansen av manliga elever. Rektorn sa: "Det

blir väldigt grabbigt ibland och omklädningsrumssnacket får man inte ta med sig till skolan." En representant för elevrådet menade att elever ibland "kan säga något som kan förolämpa någon, men det är ofta bara ett skämt och inget att bry sig om." På Skolinspektionens fråga hur skolan arbetar förebyggande sa rektorn att även om det inte är många kränkningar på skolan skulle man kunna bli bättre på att motverka dem: "Jag måste bli bättre på att hitta vägar och sätt att lyfta frågan." Båda dessa exempel, som har lyfts fram i de Intervjuer Skolinspektionen genomfört, handlar om behov av systematiskt förebyggande arbete med stöd av elevhälsan, vilket av brist på tid eller personal inte genomförs. I det senare fallet har problemet visserligen tagits upp som en planerad åtgärd i skolans kvalitets-dokument, men åtgärden har inte fullföljts. Skolsköterskan har i intervju med Skolinspektionen sagt att skolläkare, kurator och psykolog inte varit med på något elevhälsomöte under den tid hon tjänstgjort vid skolan, vilket är sedan i september 2014. Skolinspektionens bedömning är att Nacka Enskilda Gymnasiums elevhälsa inte arbetar främst förebyggande och hälso-främjande och att rektorn måste se till att så sker.

Motivering till föreläggande som ingripande

Skolinspektionen bedömer, utifrån bristens karaktär, att ett föreläggande är det ingripande som är nödvändigt för att huvudmannen ska avhjälpa den påtalade bristen, så att verksamheten uppfyller de krav som framgår av författningarna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasie-gemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nacka Enskilda Gymnasium AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn måste följa upp och dokumentera skolenhetens resultat under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Rektorn måste besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder utifrån en analys av resultaten och dokumentera de beslutade åtgärderna.

Rektorn måste planera för genomförandet av åtgärderna och genomföra dessa.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska planering, uppföljning och utveckling av utbildningen genomföras på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Uppföljning och dokumentation av skolenhetens resultat.

Rektorn säger vid intervjun med Skolinspektionen att han samlar in information om verksamheten genom enkäter, genom informella samtal med lärarna och genom anteckningar som han gör när han går runt i skolan. "Jag har inget svar på hur jag ska använda all information under mitt första år", säger han, "men

jag är inte nöjd med den tidigare modellen för kvalitetsarbetet." Han säger att elevernas kunskapsresultat följs upp "lärarspecifikt". Lärarna uppger vid intervjun med Skolinspektionen att de följer upp elevernas resultat utifrån sina olika kurser och noterar avvikelser från riksnittet. Utifrån uppföljningen funderar sedan varje lärare på hur han eller hon kan utveckla sin undervisning, men någon gemensam analys sker inte. "Man rannsakar sig själv", säger en av lärarna, "man är ju så otroligt noga när man sätter betygen." En annan lärare säger: "Vissa saker fungerar bättre i vissa grupper och man ska förändra och utveckla det man gör."

Beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder och planering och genomförande av dessa

Inför tillsynen av Nacka Enskilda Gymnasium har Skolinspektionen tagit del av dokumentet "Kvalitetsarbete", daterat 2013-14 och reviderat av personal, rektor och huvudman i juni 2014. Dokumentet är indelat i områdena, normer och värden, kunskap, ansvar och inflytande, personal och ledning samt hälsa och arbetsmiljö. Inom varje område finns mål och åtgärder beskrivna, samt uppgifter om ansvarsfördelning, uppföljning och konsekvenser av uppföljningen. Samtliga områden som har markerats som utvecklingsområden för läsåret 2014-15 är en fortsättning på föregående års insatser. Enligt dokumentet kommer skolan inom området normer och värden att arbeta med åtgärder som innebär en konkretisering av planen mot diskriminering och kränkande behandling, utredning om språkbruket vid skolan och studieron, i form av ett läsprojekt. Inom området kunskap ska skolan fortsätta med åtgärderna att genomföra studiebesök i samtliga ämnen minst en gång per läsår, skolbibliotek/fokus läsning och läsprojektet "Läs gärna". Ett kompletterande dokument som anger uppföljning av förra årets mål och åtgärder har också lämnats till Skolinspektionen efter tillsynsbesöket. Dokumentet är inte daterat, men tar upp mål och åtgärder under rubrikerna elevhälsan, studiero och stressprojektet.

Vid Skolinspektionens intervju med rektorn framgår att strukturen för kvalitetsarbetet vid skolan är framtagen av den föregående rektorn, men att den inte används av den nuvarande rektorn, som säger att han ännu inte hittat vägar för hur han vill arbeta. Det framkommer också av intervjuer med rektorn och lärarna att flera av de åtgärder för läsåret 2014-15 som beskrivs i dokumentet "Kvalitetsarbete" inte genomförts. På Skolinspektionens fråga om rektorns planer för framtida utveckling av skolan svarar han att han inte vet, eftersom han ännu inte anser att han har några verktyg för hur han vill genomföra kvalitetsarbetet. Han säger att han tillsammans med lärarna analyserar de kunskapsresultat som lärarna tagit fram, men någon dokumentation av analysen har inte lämnats till Skolinspektionen. Lärarna uppger vid intervjun med Skolinspektionen att de inte kommer ihåg vilka åtgärder som genomförts

innevarande läsår. De säger vidare att rektorn och den biträdande rektorn ska ansvara för att olika åtgärder genomförs och även för att eventuella ändringar i likabehandlingsplanen förs in. Lärarna uppger att inga särskilda utvecklingsåtgärder för hela skolan har tagits fram. "Rektorn är ny", säger en av lärarna, "och vi har inget gemensamt utvecklingsprojekt i år." En lärare säger att han föregående år var engagerad i ett svensksprojekt för att höja resultaten i samtliga ämnen: "Det kommer från förra rektorn och var hennes examensprojekt. Vi inledde de flesta lektionerna med läsning och sedan diskuterade vi i grupp eller i helklass för att hjälpas åt med att konstruera en förståelse för texten. Nu är det ingen som konkret för det projektet vidare." En annan lärare berättar att hon förra läsåret gjorde ett lästest i svenska och konstaterade att elevernas läs-förståelse under året gått upp från 40 procent till 65 procent. "Nu, när vi inte har samma läsinsatser", fortsätter hon "har jag testat igen och det är inte samma positiva utveckling." Den lärare som tidigare ansvarade för projektet säger att han "förhoppningsvis får mandat att driva projektet vidare till hösten".

Skolinspektionens bedömning är att skolan brister i uppföljning och analys av resultat, beslut om utvecklingsåtgärder samt planering och genomförande av dessa. Rektorn behöver se till att det bedrivs ett systematiskt och dokumenterat kvalitetsarbete som omfattar alla dessa delar.

Motivering till föreläggande som ingripande

Skolinspektionen bedömer, utifrån bristernas karaktär, att ett föreläggande är det ingripande som är nödvändigt för att avhjälpa de påtalade bristerna, så att verksamheten uppfyller de krav som framgår av författningarna.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nacka Enskilda Gymnasium AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på gymnasieskolenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i gymnasieskolan, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Huvudmannen måste se till att det finns tillgång till elevhälsa för eleverna, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska det för eleverna i gymnasieskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsans utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Enligt den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av finns via ett externt avtal tillgång till skolläkare, psykolog och kurator på ägarens skola i Västerås. Enligt avtalet ska skolläkaren per telefon bistå skolsköterskan vid Nacka Enskilda Gymnasium i hennes arbete och även kunna träffa elever om det behövs. Vid behov ska skolan också kunna kontakta psykolog och kurator. Vid intervjuer med den biträdande rektorn framkommer att det ibland finns behov av kurator för eleverna, men att det är svårt att hänvisa till henne, eftersom hon finns så långt borta från skolan. Den biträdande rektorn säger att även vårdnadshavare ibland önskar träffa en kurator, men att de då erbjuds en kontakt med skolsköterskan istället. Då Skolinspektionen har frågat eleverna om det finns skolpsykolog och kurator vid skolan har de svarat att de inte tror att det finns. Skolsköterskan säger beträffande kurator: "En tillgänglig kurator skulle också behövas, som jag kunde hänvisa till när jag ser att eleverna behöver

det. Nu finns kuratorn så långt bort, så det går inte att hänvisa till henne. Eleverna har behov av någon som finns på närmare håll. Jag träffar på elever i de samtal jag har som jag skulle vilja skicka vidare till en kurator.”

Huvudmannens kommentarer till kuratorsbehovet är att avståndet till kuratorn inte är något problem, eftersom kommunikationen lätt kan lösas med hjälp av telefon, internet och mail. Huvudmannen anser vidare att avståndet till Västerås inte heller är så stort att det skulle vara några problem att mötas fysiskt. När det gäller elevernas bristande kunskap om tillgången till skol-psykolog och kurator säger huvudmannen att det ska tas fram rutiner för att tydligare informera eleverna om skolans hälsokoncept.

Skolinspektionen konstaterar att personalen och huvudmannen gör olika bedömningar av elevernas behov av, och tillgång till framför allt kurator. Enligt skolledningen och skolsköterskan behöver skolan utöka sina insatser på detta område, medan huvudmannen menar att eventuella brister inom området är en fråga om planering och arbetsrutiner och inte om brist på resurser. Skolinspektionens bedömning är att det saknas tillgång till kurator i tillräcklig utsträckning och att huvudmannen måste se till att det finns tillgång till en elevhälsa som används förebyggande och hälsofrämjande.

Motivering till föreläggande som ingripande

Skolinspektionen bedömer, utifrån bristernas karaktär, att ett föreläggande är det ingripande som är nödvändigt för att avhjälpa de påtalade bristerna så att verksamheten uppfyller de krav som framgår av författningarna.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt de nationella styrdokumenterna. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling,

etc.). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nacka Enskilda Gymnasium AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Huvudmannen måste planera för genomförandet av de utvecklingsåtgärder som beslutats efter uppföljning och analys av skolans resultat samt följa upp och dokumentera genomförda åtgärder.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Vid intervjun med Skolinspektionen säger huvudmannen att en uppföljning av kvaliteten sker på skolan i juni varje år: "Man tittar på det år som varit. Det handlar om måluppfyllelsen. Rektorererna redovisar på ledningsgruppen och vi diskuterar olika satsningar." Enligt huvudmannen sker dokumentation av uppföljningen i de protokoll som förs vid ledningsgruppens möten. I övrigt hänvisar huvudmannen till dokumentet "Kvalitetsarbete", som Skolinspektionen har tagit del av och som beslutades av huvudmannen den 2 juni 2014. Av dokumentet framgår följande beslutade åtgärder för läsåret 2014-2015: Konkretisering av planen mot diskriminering och kränkande behandling Läsprojekt, som ska förbättra studieron Genomförande av studiebesök i samtliga ämnen minst en gång per läsår Skolbibliotek/fokus läsning Fortsättning på läsprogrammet "Läs gärna", med avstämningar fyra gånger per år. Samtliga områden är en fortsättning på föregående års kvalitetsarbete. Ett kompletterande dokument som gäller både skolan och huvudmannen har också skickats in efter Skolinspektionens besök på skolan. Dokumentet är inte daterat, men anger mål och åtgärder som ska genomföras efter uppföljning av före-

gående läsårs åtgärder. Det tar upp områdena elevhälsa, studiero och ett "stressprojekt".

Skolinspektionen konstaterar att skolan under innevarande läsår inte har arbetat med flera av de åtgärder som angetts i kvalitetsdokumentet. I det kompletterande dokument som Skolinspektionen tagit del av om uppföljning av förra årets mål och åtgärder finns också åtgärder som inte genomförts. Motsägande uppgifter har också lämnats om åtgärden "Läsning i början av varje lektion", som återfinns både i dokumentet "Kvalitetsarbete" och i det kompletterande dokumentet. Huvudmannen uppger dels att läsprojektet skedde under förra året, men att det innevarande läsår är ett uppehåll i projektet, eftersom "den nya rektorn haft så fullt upp med annat", dels att satsningen fortfarande pågår. På frågan om det finns någon prioriterad åtgärd innevarande läsår svarar huvudmannen: "Vi hade ett rektorsbyte i höstas. Mycket fokus har legat på det och det har blivit ett glapp i det här arbetet."

Skolinspektionens bedömning är att huvudmannen brister när det gäller planering för genomförande av de beslutade utvecklingsåtgärderna och i uppföljningen av dessa. Huvudmannen måste därför se till att bristerna rättas till.

Motivering till föreläggande som ingripande

Skolinspektionen bedömer, utifrån bristernas karaktär, att ett föreläggande är det ingripande som är nödvändigt för att avhjälpa de påtalade bristerna, så att verksamheten uppfyller de krav som framgår av författningarna.

Övriga arbetsområden

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, dvs. såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att t.ex. genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål/syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bl.a. en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, dvs. såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma t.ex. i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och/eller dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser samtliga ämnen som eleven läser, dvs. såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. I de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska bedömning av detta ingå i den samlande bedömningen.

Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de t.ex. inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum, etc. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Beslut

2015-05-25
17 (19)

Dnr 44 - 2014:8171

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Kerstin Ekenberg
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Nacka Enskilda Gymnasium

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Beslut

2015-05-25
19 (19)

Dnr 44 - 2014:8171

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Nacka Enskilda Gymnasium

Nacka Enskilda Gymnasium är en fristående gymnasieskola i Nacka kommun. Huvudman är Nacka Enskilda Gymnasium AB (organisationsnummer 556784-1977). Skolan hade vid tiden för tillsynen 147 elever, fördelade på ekonomiprogrammet (89 elever) och Samhällsvetenskapsprogrammet (58 elever).